

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Samrådsspørgsmål AA

I Informations artikel fra den 12. november 2018:

”Dansk landbrug roser sig selv – men øger udledningen af skadelige gasser” står der, at landbrugets udledning af klimagasser har været stigende siden 2010. Vil ministeren på den baggrund redegøre for, hvad effekten af klima- og luftudspillet samt fødevare- og landbrugspakken er for landbrugets samlede udledning af drivhusgasser? Kan regeringen give en garanti for, at udledningen af klimagasser fra landbruget vil falde, hvis der ikke gennemføres flere tiltag end allerede aftalte indsatser og initiativerne i regeringens klima- og luftudspil, eller mener regeringen, at der er behov for flere tiltag end dem, der allerede er aftalt, for at sikre, at udledningen af klimagasser fra landbruget vil falde i de kommende år?

TALEPAPIR

1. Indledning

Tak for spørgsmålene.

Energi-, forsynings-, og klimaministeren har allerede været inde på 1) regerings prioritering af klimaområdet, 2) de særlige udfordringer i forhold til landbruget og 3) regeringens klima-, luftudspil.

Jeg vil derfor fokusere på de delspørgsmål, som angår 4) Fødevare- og Landbrugspakken, 5) ønsket om en garanti for, at landbrugets udledninger vil falde, og 6) behov for yderligere tiltag.

Men lad mig starte med at slå fast, at jeg er glad for dagens samråd og muligheden for at drøfte klimaet. Det er en særligt god dag på arbejdet, når man får mulighed for at snakke om et emne, man synes er vigtigt, her i Folketinget.

Klimaudfordringen er en stor og vigtig opgave. Den skal løses, og alle sektorer skal bidrage. Også dansk landbrug.

Men jeg vil – på linje med energi-, forsynings-, og klimaministeren – appellere til ikke at drage forhastede konklusioner. Den bedste løsning er ikke hårde, kortsigtede krav til landbruget om straks at reducere sine udledninger drastisk eller planter træer, hvor der i dag går kvæg.

Landbruget opererer på et globalt marked og er et konkurrenceudsat erhverv. Derfor kunne krav, der svækker rammevilkårene, føre til, at den fødevarerproduktion, der hidtil er foregået herhjemme, flytter til andre lande.

En udflytning af produktion kunne medføre endnu større udledninger, end den gør herhjemme. Det vil ikke gavne klimaet set i det store perspektiv.

Analyser peger på, at dansk landbrug er klimaeffektivt på flere områder. Faktisk er vi så langt fremme, at vi har mulighed for at finde de løsninger, som skal bruges globalt. Den baby skal vi ikke skylle ud med badevandet.

Så selvom udfordringen er stor, bør vi ikke stirre os blinde på kortsigtet reduktion af dansk landbrugs udledninger. I stedet skal vi søge viden og udvikle og udbrede klimavenlige teknologier, både herhjemme og i udlandet. Det vil være til større og mere langsigtet gavn for klimaet.

F.eks. er gylleforsuring i stalde en konkret, dansk opfindelse, som mindsker ammoniak- og metanudledninger og derfor gavner både natur og klima. I 2018 landede en dansk producent af teknologien over 10 ordrer til udlandet. Det er den slags løsninger, der er brug for på sigt, og som vi med klima- og luftudspillet vil understøtte med en tilskudsordning.

2. Klimaeffekterne af fødevarer- og landbrugspakken for landbrugets samlede udledning af klimagasser

Lad mig efter denne indledende appel svare på spørgsmålet om klimaeffekterne af Fødevarer- og Landbrugspakken.

I 2016 blev der i svar til Folketinget fremlagt beregninger af pakkens samlede klimaeffekter i perioden 2016-2021 (MOF 2015-16, alm. del 547). Beregningerne viste en negativ nettoeffekt i 2016-2020 – altså øgede udledninger – men en positiv nettoeffekt i 2021, når kulstoflagringen medregnes.

Der er ikke foretaget en særskilt beregning vedr. effekten af fødevarer- og landbrugspakken for perioden efter 2021. Effekten indgår i dog i Energistyrelsens basisfremskrivning af landbrugets udledninger.

Nybruddet i Fødevarer- og Landbrugspakken er, at bedrifter i mere sårbare områder fremover skal yde en ekstra miljøindsats, mens bedrifter i mindre sårbare områder får lov at bruge mere gødning for at øge produktionen og derigennem indtjeningen. Det giver god mening at målrette indsatsen på den måde. Bl.a. er det mere omkostningseffektivt. Det håber jeg, at de fleste kan se.

Men lad mig bare med det samme medgive, at Fødevarer- og Landbrugspakken ikke løser den langsigtede klimaudfordring. Den skal ses i sammenhæng med regeringens samlede politiske initiativer – herunder det brede energiforlig, klima- og luftudspillet, med videre.

Betyder det så, at Fødevarer- og landbrugspakken, og den centrale idé om målrettet kvælstofregulering, var en dårlig idé? Nej.

Man kunne også spørge, om den tidligere regerings ”Vækstplan DK” var en dårlig idé? Nej, det var den heller ikke.

Den daværende regering havde det som en prioritet at sikre erhvervslivet bedre rammevilkår – vel vidende, at dette førte til øgede udledninger af CO₂. I øvrigt en prioritering, vi i Venstre var enige i, hvorfor vi indgik i aftalen.

For denne regering er det en vigtig prioritering at forbedre landbrugserhvervets rammevilkår. Og gode rammevilkår er som nævnt en forudsætning

for at erhvervet kan videreudvikle sig - også i en endnu mere klimavenlig retning.

Jeg er sikker på, at de løsninger og den viden, som opbygges i dansk landbrug i disse år, vil komme klimaet til gavn i fremtiden. Og det vil regeringen arbejde for.

3. *Kan regeringen give en garanti for, at udledningen af klimagasser fra landbruget vil falde, hvis der ikke gennemføres flere tiltag end allerede aftalte indsatser og initiativer i regeringens klima- og luftudspil?*

Nu vil jeg bevæge mig videre til næste delspørgsmål.

De to spørgere efterlyser en garanti for, at udledningen af klimagasser fra landbruget vil *falde*, selvom der ikke gennemføres flere tiltag end de allerede aftalte indsatser og initiativerne i regeringens klima- og luftudspil.

Det kan jeg ikke garantere. I stedet vil jeg garantere, at regeringen arbejder benhårdt for at nå de langsigtede mål, vi har sat os.

Det er også derfor, at vi i vores klima- og luftudspil har afsat 90 mio. kr. til målrettet forskning i klimaløsninger på landbrugsområdet og 100 mio. til forskning i kulstofoptag.

De mange penge er jo afsat netop fordi, at vi godt *ved*, at der vil skulle igangsættes flere indsatser. Hvis ikke regeringen mente, der skulle igangsættes flere indsatser, havde vi ikke afsat de penge. Det er klart.

4. *Mener regeringen, at der er behov for flere tiltag end dem, der allerede er aftalt, for at sikre, at udledningen af klimagasser fra landbruget vil falde i de kommende år?*

Derfor er mit svar på spørgsmålet, om regeringen mener, at der er behov for flere tiltag, end dem der allerede er aftalt, også:

”Ja – det mener regeringen”.

Men som energi-, forsynings-, og klimaministeren har redegjort for, findes der i dag ikke nogen simple eller oplagte løsninger på landbrugsområdet. Vi har ikke elbiler som i transportsektoren. Vi har ikke vindmøller og solceller som i energisektoren. Samtidig er de lavest hængende frugter høstet. Derfor er vi også nødt til i første omgang at få mere viden om teknologiernes effekter og at udvikle nye og bedre teknologier og metoder.

Regeringen tror på, at dansk landbrug bliver en del af den større løsning. Landbruget kan bidrage positivt til reduktionen af skadelige klimagasser på globalt plan – uden at produktionen flytter eller lukkes. Men det kræver udvikling, og det er netop den udvikling, som regeringens klima- og luftudspil er med til at finansiere.

Og udviklingen skal ske på en smart måde. Det nytter ikke, at vi får udviklet en masse løsninger, der ikke kan implementeres i praksis.

Derfor har vi også i vores klima- og luftudspil taget initiativ til et partnerskab med landbruget, så vi sikrer, at løsningerne er brugbare.

Jeg kunne beskrive flere andre klimainitiativer, som vi har igangsat på landbrugsområdet: Penge til fremme af græsproduktion og bæredygtigt protein, midler til jordfordeling og penge til biogas og forbedring af biogasanlæg.

Men lad mig i stedet slutte af med igen at slå fast, at denne regering prioriterer klimapolitikken højt. Vi har ingen planer om at ignorere klimaudfordringerne eller vores mål.

Bl.a. derfor vil regeringen løbende følge op på klimaindsatsen med 'stocktakes' i 2022, 2024 og 2027 og vurdere mulighederne for at igangsætte nye tiltag.

Og vi har heller ikke planer om at "friholde" landbruget. For landbruget skal bidrage til at løse den udfordring, vi står overfor. Ligesom alle andre skal.

Men vi skal løse udfordringen på en klog og omkostningseffektiv måde, så vi for alvor kan bidrage til at løse udfordringen, i Danmark og globalt. Dét er grundlaget i regeringens tilgang. Og vi håber, at det øvrige Folketing vil dele den tilgang.

Tak.

